

A koronavírus-járvány hatása az élőzenei- és fesztiválszektorra

Music Hungary Szövetség

1012 Budapest, Pálya utca 4-6.

+36 20 533 6332

info@musichungary.hu

Az élőzenei szektor leállt

A koronavírus-járvány az élőzenei és fesztivál-szektor **azonnali és teljes leállítását okozta** - felkészülési idő, kárenyhítés és pótlólagos üzleti irányok kidolgozásának lehetősége nélkül.

A szektor szereplői megértik és támogatják a széles közönséget elérő lehetőségeikkel a járvány megállítására vonatkozó kormányzati és társadalmi törekvéseket.

Ugyanakkor gyors beavatkozásra van szükség ahhoz, hogy a zeneszék és segítők a korlátozások lejárta után visszatérhessenek a közönség szolgálatába, és hogy ne kerüljenek visszafordíthatatlan csődhelyzetbe a következő hónapokban.

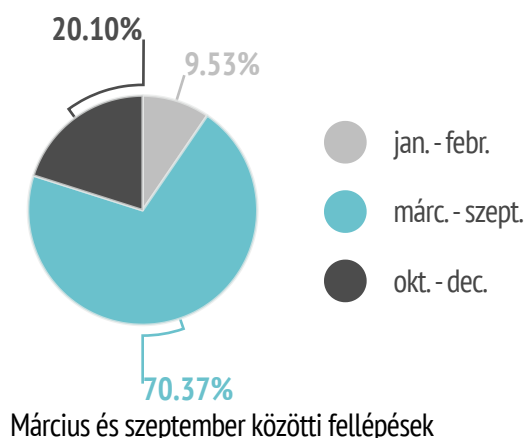
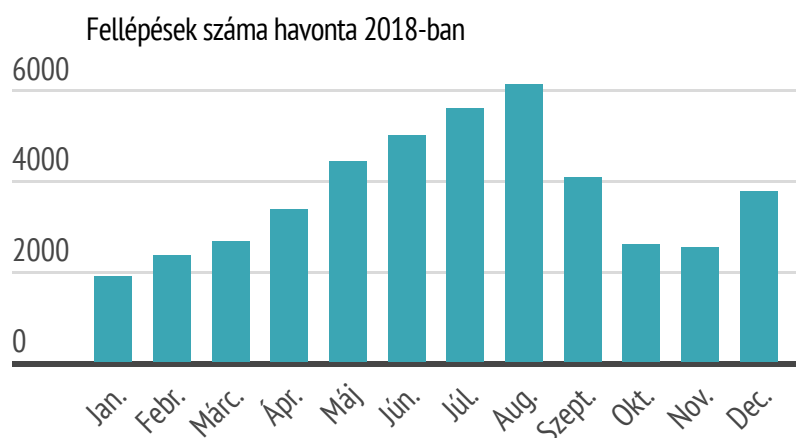
A 2020 évre előzetesen közel 40 milliárd forintra* becsült élőzenei szektorban ...

40 Mrd

... a rendezvények 70%-a elmaradhat a járvány miatt.

-70% ↓

Javaslatok az iparág vállalkozásainak segítésére:

- Munkáltatói járulékkezelvény meghosszabbítása: járulékok elengedése az év végéig.
- Támogatási alap létesítése a szektor vállalkozásainak azért, hogy a 2019-ben igazolt (személyi jellegű költségeken felüli) működési költségeik maximum 50%-ig támogatást kaphassanak.
- Az élőzenéhez kapcsolódó tevékenységek ÁFÁ-jának csökkentése 5%-ra, átmenetileg 2021 végéig.
- Jegy visszaváltás szabályozásának felülvizsgálata.
- EU-s projektek és más nemzetközi finanszírozású projektek magyar nyerteseinél a projektek teljes időszakára szükséges önrész előrehozott kifizetése.

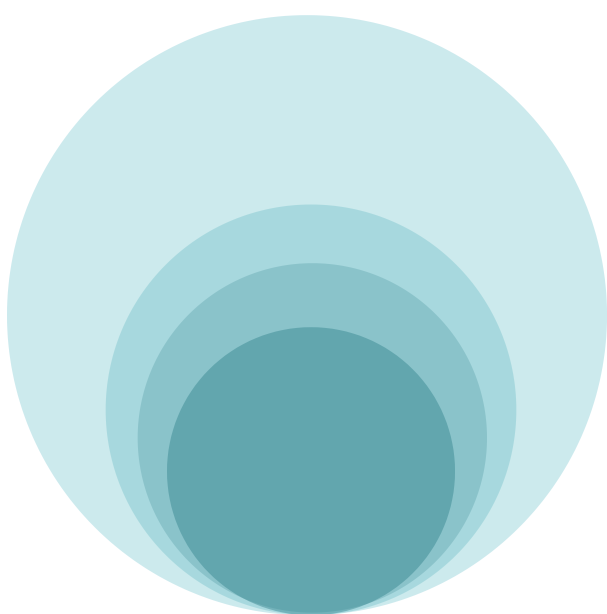
* Az élőzenei szektort a kapcsolható vendéglátóipari tevékenység nélkül becsüljük 40 Mrd forintra.

A szektor dolgozói krízisbe kerültek

Az elmaradt rendezvények miatt zenészek és zeneipari háttérmunkások éves jövedelmük meghatározó részétől esnek el, emiatt megélhetésük is veszélybe kerül. Mindez nemcsak a szűken értelmezett zeneipari dolgozókat sújtja (kb. 13 ezer fő), hanem az őket segítő háttéripari dolgozókat és a zenei rendezvényekhez köthető vendéglátást is (kb. 23 ezer fő).

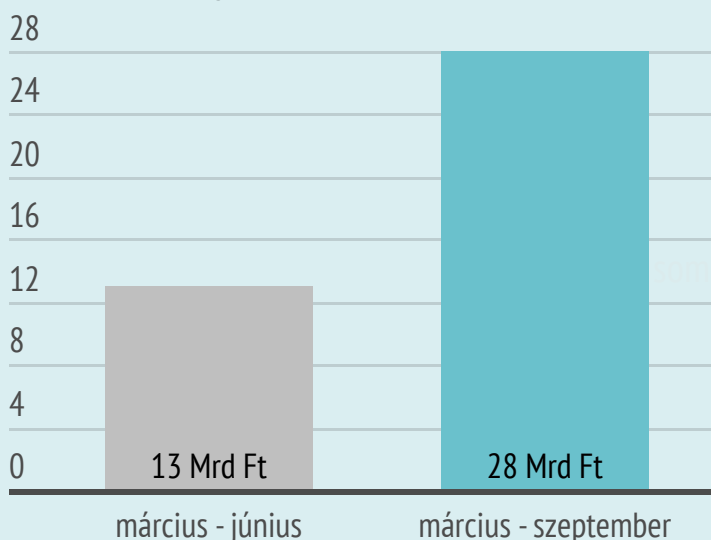
Számításaink szerint összesen közel 36 ezer dolgozót érint érzékenyen az élőzenei szektor leállása.

A rendezvények elmaradása miatt többségük jövedelem és munka nélkül maradhat az elkövetkezendő hónapokban.

- **Kapcsolt vendéglátás**
-> kb. 20 ezer foglalkoztatott
- **Háttéripari szakemberek:** hang- és látványtechnikai kereskedelem és szolgáltató szegmens
-> kb. 3 ezer foglalkoztatott
- **Zeneipari szakemberek:** kiadók, menedzsment, eseményszervezés, hangszer-kereskedelem
-> kb. 2-3 ezer foglalkoztatott
- **Zenészek**
-> kb. 9-10 ezer foglalkoztatott

Kieső iparági bevételek mértéke

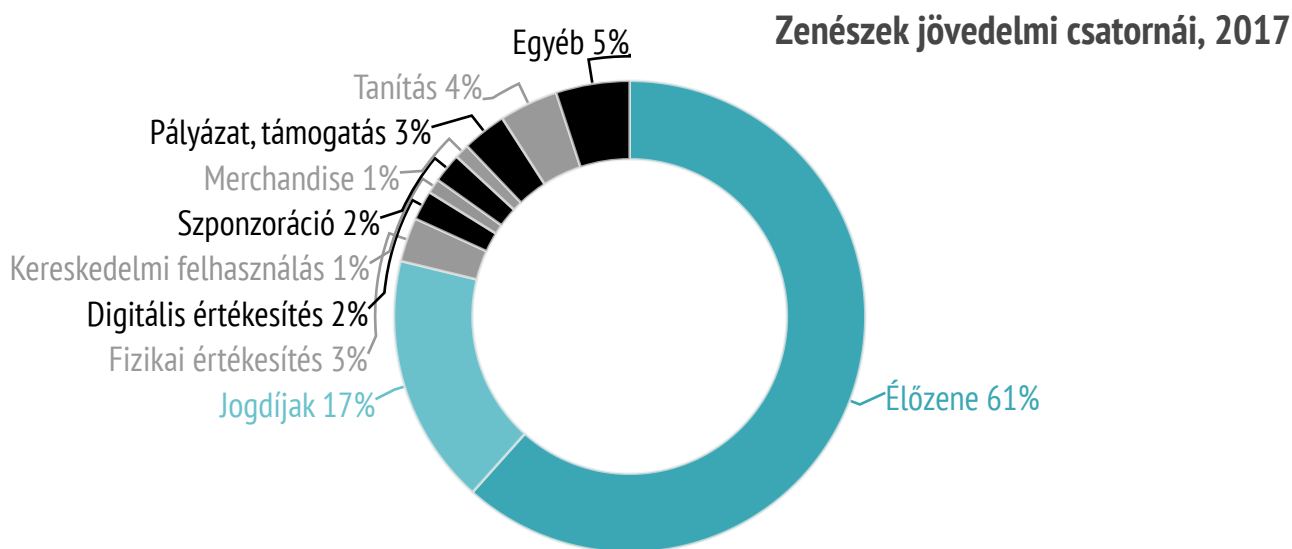
A kieső jövedelmek mértéke természetesen nagyban függ attól, hogy meddig tart a járvány és az élőzenei rendezvények elhalasztásának szükségessége.

De még a pozitívabb forgatókönyv szerint is legalább 13 Mrd forint jövedelemről le kell mondania az ipárnak, aminek meghatározó része, legalább 4-5 milliárd forint, a magyar zenészek és szakemberek munkabéréből fog hiányozni.

A zenészeknek segíteni kell a túléléshez

A felmérések alapján a magyar zenészek jövedelmük több mint 60%-át az élőzenei fellépésekből szerzik. Ezen felül a zenészek másik fontos bevételi forrása a koncerteken és a vendéglátóhelyeken háttérzeneként elhangzott számok után kapott jogdíj, melyek bevételük további több mint 15%-át teszik ki. A nyilvános helyek bezárása, a zeneszolgáltatás megszűnése miatt ez az összeg is drasztikusan beesik.

Várhatóan a zenészeknek mind a két bevételi forrásáról le kell mondania, így jövedelmük több mint 70%-a fog hiányozni a következő hónapokban.

Javaslatok az iparág dolgozóinak megsegítésére:

- Atipikus foglalkoztatási formák (kata, kiva, ekho) adó- és járulékterheinek elengedése, az előadóművészethez kapcsolódó egyéb tevékenységek esetében is (pl. hangszerészek, hang/fénytechnika kereskedelem, stb.)
- Katás dolgozók előadóművészethez és rendezvényszervezéshez köthető bevételeinek pótlása az előző évi bevétel 60%-ig.
- Az NKA programok finanszírozására fordítható 1,5 milliárd forintnyi most befizetendő magánmásolási díjból a közös jogkezelő szervek hozhassanak létre pályázati alapot a megszorult művészek átmeneti megsegítésére, vagy a jogosultak döntése alapján jogdíjként feloszthassák. Az ilyen szociális támogatások iparágon belüli elosztásában a jogkezelők a legtapasztaltabbak. Ennek az általunk leginkább támogatott megoldása az, ha a befizetendő díjat az állam a jogkezelőknél hagyja, s emellett az NKA forrásait megfelelően kipótolja. Elképzelhetőnek tartunk azonban olyan megoldást is, hogy az NKA csak válsághelyzet hosszával időarányos befizetésektől tekint el, s a fennmaradó részt a válsághelyzet lejártát követően változatlanul be kell fizetni és programfinanszírozásra kell fordítani.
- Közös jogkezelők mentesítése a jogosultak jogdíjkifizetése utáni szociális hozzájárulás befizetése alól 2020-ban, hogy az összegek a kifizethető jogdíjak mértékét növeljék.
- Jogdíjak személyi jövedelemadó-mentessége 2020-21-ben.
- Vendéglátóhelyektől várható jogdíjkiesések kompenzációja.

Nemzetközi példák is azt mutatják, hogy most elengedhetetlen az állam segítsége

Németországban a kreatívipari vállalkozókat és szabadúszókat is segíti egy 50 milliárd euró összegű KKV támogatási csomag, melyből méretüktől függően 9 vagy 15 ezer euró támogatást kaphatnak a vállalkozások. A támogatások mellett a bajba jutott kreatívipari vállalkozásokat mentesítik adófizetési kötelezettségeik alól az év végéig. Az előadók társadalombiztosítási kötelezettségeit is a megváltozott bevételi körülmények tükrében kell fizetni.

Dániában egy összesen 12 millió euró méretű alapot állítottak fel, melyből a nagy, 1000 résztvevő feletti rendezvények kieső bevételeit kívánja az állam kompenzálni. A támogatást jóváhagyta az Európai Bizottság is, tehát nem bizonyul tiltott állami támogatásnak.

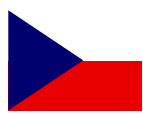
Olaszországban minden olyan zeneipari szereplő, akiknek éves igazolható bevétele nem haladta meg az 50.000 eurót, jogosult egy 600 eurós havi támogatásra. Emellett a keletkező szerzői jogdíjak 10%-ából művészeti projekteket hirdetnek meg a 35 év alatti szerzők számára.

Ausztriában is létrehoztak egy válságalapot, mely a bajba jutott szabadúszókat és kisvállalkozókat hivatott segíteni, összesen max. 6000 euro vissza nem térítendő támogatással. Új rövidtávú foglalkoztatási modellt mutattak be, aminek kifejezett célja a kulturális foglalkoztatás segítése. Emellett max. 1000 eurós támogatással segítik azokat a művészeti dolgozókat, akik nem pályázhattak a válságalap támogatásaira.

Belgiumban a kormányzat 4000 euró egyszeri juttatást ad minden vendéglátóipari helynek (köztük klubok és koncerthelyszínek) hogy maradjanak zárva április 1-ig. Minden további napért további 160 eurót fizetnek a kiszolgáló egységeknek.

Csehországban a kormány megtéríti az alkalmazottak béreinek 80%-át azoknál a vállalkozásoknál, melyek a koronavírus járvány következtében teljesen leálltak. Továbbá a bérek 60%-át fizeti a kormány azoknál a vállalkozásoknál, amelyek termelése valamely módon korlátozásra került a válság miatt.

Romániában azok, akik művészként tevékenykednek a kreatív iparágakban, regisztrálhatnak a munkaügyi hivatalnál egy olyan támogatásra, amivel az átlagbér 75%-ának megfelelő juttatás érhető el számukra havonta. Az intézkedés fontos eleme, hogy nem muszáj hozzá vállalkozónak vagy foglalkoztatottnak lennie az adott művésznek, elég ha szerzőként regisztrálva van a helyi közös jogkezelő szerveknél.

Más európai országok intézkedései is arra engednek következtetni minket, hogy az állami segítség fontos és elengedhetetlen ahhoz, hogy túléljen az elmúlt években dinamikusan fejlődő magyar élőzenei szektor.

Véleményünk szerint a szektornak Magyarországon is azonnali, jelentős mértékű, vissza nem térítendő és bürokráciamentesen hozzáférhető állami segítségre van szüksége.

Válságálló megoldások a visszatéréshez

További javaslataink a károk enyhítésére:

- A közmédia sugározzon és rendeljen meg több magyar zenei tartalmat, így segítve a számára és stratégiaileg fontos szektor túlélését.
- Javasoljuk a magyar zenei kvóta 10-15% százalékpontos megemelését a rádiós zenei kvóták esetében olyan módon, hogy az napon belül teljesítendő legyen, de az éjszakai órák is beleszámítsanak.
- Élő, virtuális koncertek támogatása.
- Zenészek online, digitális platformokon való megjelenésének támogatása (pl. YouTube, Spotify).

Az anyagunkban bemutatott problémák egy részét már enyhítették a kormányzat eddigi válságkezelő lépései, ezeket köszönjük. Viszont szükségét látjuk célzottabb megoldások bemutatásának is. A fenti javaslatok a gyors, pár nap alatt kidolgozható és még kevés tapasztalatra alapuló tűzoltást célozzák. A hosszabb távú hatások ellentételezésére javasoljuk egy szofisztikáltabb eszközökkel operálni tudó, időigényesebb stratégia kidolgozását április 30-ig a szakma széles körű szereplőinek bevonásával.

A könnyűzene a mai napig az egyik leghatékonyabb kommunikációs csatorna a fiatalság felé. A szakma nehéz és szorult helyzetének ellenére is első számú feladatának tekinti, hogy egyértelműen közvetítse a veszélyhelyzethez kapcsolódó, társadalmi felelősségvállalásra felhívó üzeneteket, így átadva azokat egy olyan társadalmi csoport felé, melyet a Kormányzati kommunikáció nehezebben ér el.

Budapest, 2020. március 31.

Music Hungary Szövetség

